

โรคฝีดาษวานร :

จะปราบปรามหรือปล่อยให้เป็นโรคประจำถิ่น?

บทความโดย

ศ.เกียรติคุณ นพ.อมร ลีลารัศมี

กรรมการแพทยสภาและรองอธิการบดี มหาวิทยาลัยสยาม

หมอชวนรู้

The Medical Council of Thailand

tmc.or.th

โรคฝีดาษวานร : จะปราบปรามหรือปล่อยให้เป็นโรคประจำถิ่น?

ศ.เกียรติคุณ นพ.อมร สีลาธรรม

สถานการณ์ของโรคฝีดาษวานรทั่วโลกและในทวีปยุโรป

ข้อมูลจนถึงวันที่ 9 สิงหาคม 2566 มีผู้ป่วยทั้งสิ้น 89,308 รายจาก 113 ประเทศ และในช่วงเดือน ก.ค. ถึง ส.ค. 2566 ใน 3 สัปดาห์สุดท้ายมีรายใหม่จำนวน 293 ราย เชื้อไวรัสเป็นสายพันธุ์แอฟริกาตะวันตก (ยืนยันจากการตรวจลำดับยีนในตัวอย่างจาก 487 ราย)

เริ่มพบรายแรกของการระบาดครั้งนี้ในวันที่ 17 เมษายน 2565 มีผู้ติดเชื้อเป็นเพศชายถึงร้อยละ 96.7 อายุเฉลี่ย 34 ปี และส่วนมากติดเชื้อจากการมีเพศสัมพันธ์แบบชายรักชาย

ผู้ที่ติดเชื้อไวรัสฝีดาษวานรพบว่าติดเชื้อไวรัส HIV ร้อยละ 52

ผู้ติดเชื้อ 152 ราย เสียชีวิตไปแล้ว ในยุโรปพบว่าบุคลากรทางการแพทย์ จำนวน

5 ราย ติดเชื้อจากการดูแลผู้ติดเชื้อ (มี 4 รายที่สวมชุดป้องกัน PPE แล้วก็ยัง

ติดเชื้อจนได้) แม้ว่าการระบาดจะลดลงไปมากแล้ว แต่ก็ยังมียุติติดเชื้อรายใหม่

จำนวนน้อย ๆ รายงานเข้ามาจากหลายประเทศดังที่เห็นในรายงานจากทวีปยุโรป

ตารางแสดงจำนวนผู้ติดเชื้อไวรัสฝีดาษวานรสะสม
ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2565 ถึงวันที่ 9 สิงหาคม 2566 แบ่งตามภูมิภาค

IMAGE SOURCE : freepik.com

ข้อมูลจากองค์การอนามัยโลก

ภูมิภาคตามองค์การอนามัยโลก	จำนวนผู้ติดเชื้อ	จำนวนผู้ติดเชื้อ ที่ถึงแก่กรรม (ร้อยละ)	จำนวนผู้ติดเชื้อ ใน 3 สัปดาห์ สุดท้าย	อัตราการเปลี่ยนแปลงของ จำนวนผู้ติดเชื้อใน 3 สัปดาห์สุดท้าย (ร้อยละ)
ภูมิภาคอเมริกา	59,737	123	98	11
ภูมิภาคยุโรป	25,989	7	37	48
ภูมิภาคแอฟริกา	1,902	20	0	-
ภูมิภาคแปซิฟิกตะวันตก	1,442	0	158	72
ภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้	147	1	0	-
ภูมิภาคเมดิเตอร์เรเนียน ตะวันออก	90	1	0	-
รวมทั้งสิ้น	89,308	152 (0.17)	293	-11

จำนวนผู้ติดเชื้อรายใหม่ที่รายงานเข้ามาในระบบในแต่ละสัปดาห์ระหว่าง พ.ศ.2565 ถึง 2566 ในทวีปยุโรป

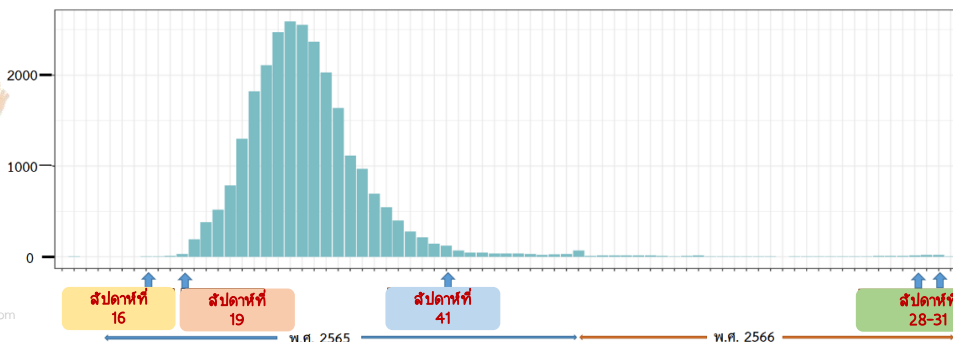

IMAGE SOURCE : freepik.com

ข้อมูลวันที่ 11 ก.ย.66

โรคฝีดาษวานร :

จะปราบปรามหรือปล่อยให้เป็นโรคประจำถิ่น?

สถานการณ์โรคฝีดาษวานรในประเทศไทย

ผู้ป่วยโรคฝีดาษวานรในไทยจนถึงวันที่ 31 สิงหาคม 2566 พบว่ามีจำนวน 316 ราย โดยอยู่ใน กทม. 198 ราย จ.ชลบุรี 22 ราย จ.นนทบุรี 17 ราย และ จ.สมุทรปราการ 12 ราย

ทั้งนี้ผู้ป่วยที่มีอายุ 30-39 ปี มีถึง 152 ราย รองลงมาคือช่วงอายุ 20-29 ปี จำนวน 85 ราย และ เริ่มพบในกลุ่มเยาวชนอายุระหว่าง 15-24 ปี จำนวน 28 ราย

หากนับตั้งแต่วันที่ 1 ม.ค. ถึง 15 ส.ค. 2566 พบผู้ป่วยโรคฝีดาษวานรในไทยรวม 217 ราย เป็น ชาวต่างชาติ 30 ราย คนไทย 187 ราย อายุเฉลี่ยตั้งแต่ 20-64 ปี โดยอยู่ในพื้นที่กรุงเทพฯ ปริมณฑล และจังหวัด ท้องเทียว ดังนั้นตั้งแต่กลางปี พ.ศ. 2566 ผู้ติดเชื้อรายใหม่มีจำนวนเพิ่มแบบก้าวกระโดดใน 19 จังหวัด และ ติดเชื้อจากการมีเพศสัมพันธ์เป็นหลัก หรือสัมผัสโดยตรงกับบริเวณผิวหนังที่เป็นตุ่มหนอง

กลุ่มติดเชื้อ HIV มีความเสี่ยงสูงที่จะติดเชื้อ เพราะพบในผู้ป่วยโรคฝีดาษวานรถึงร้อยละ 50 ตอนแรกที่พบผู้ติดเชื้อไวรัสฝีดาษวานรในไทยเมื่อเดือน ก.ค. พ.ศ. 2565 ส่วนใหญ่ยังเป็นชาวต่างชาติที่เพิ่งเดินทางเข้ามาในประเทศไทย แต่ในปีนี้ ผู้ติดเชื้อเป็นคนไทยที่อาศัยอยู่ในประเทศไทย พบมากในกลุ่มชายรักชายที่มีเพศสัมพันธ์ ที่ไม่ปลอดภัย หรือเปลี่ยนคู่นอนไปเรื่อย และสุดท้ายก็มีคนไทย 1 รายที่ตายจากโรคนี้

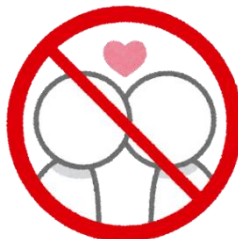
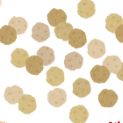
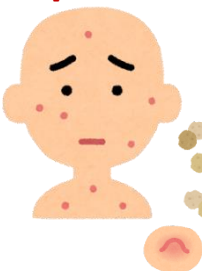

เชื้อไวรัสฝีดาษวานรมีกี่สายพันธุ์?

เชื้อไวรัสฝีดาษวานร (mpox virus) มี 2 สายพันธุ์หลัก เรียกว่า Clade 1 พบในแอฟริกากลาง และ Clade 2 พบในแอฟริกาตะวันตก สายพันธุ์ Clade 1 ระบาดเก่งกว่าและมีอัตราตายจากการติดเชื้ออยู่ที่ร้อยละ 10 ส่วนสายพันธุ์ที่กำลังระบาดในทวีปยุโรปและในอาเซียนรวมถึง ประเทศไทยจะเกิดจาก Clade 2 ซึ่งมีสายพันธุ์ย่อยคือ Clade 2b ที่กำลังระบาด อัตราตายอยู่ที่ร้อยละ 1 เท่านั้น

วิธีการติดต่อของเชื้อไวรัสฝีดาษวานร

การติดต่อจากสัตว์สู่คนโดยการสัมผัสกับสารคัดหลั่งหรือแผลของสัตว์ป่าไม่ใช่วิธีการติดต่อในประเทศไทย โรคนี้จะติดต่อจากคนติดเชื้อไปสู่คนในประเทศไทย พบว่าร้อยละ 95 ติดต่อจากการสัมผัสผิวหนังที่มีรอยโรคใน ผู้ติดเชื้อขณะมีกิจกรรมทางเพศสัมพันธ์ โดยเฉพาะชายกับชาย ผู้ติดเชื้อส่วนมากจะไม่รู้ตัวว่ากำลังติดเชื้อและ อยู่ในระยะแพร่เชื้อเพราะเพิ่งเริ่มมีอาการในวันที่ 1 หรือ 2 ของโรคโดยยังไม่มีไข้ ผื่นมีจำนวนน้อย อยู่บริเวณ อวัยวะเพศได้แต่เห็นไม่ชัด ผู้ที่เป็นมีเพศสัมพันธ์ด้วยจะไม่เห็นผื่นในผู้ติดเชื้อ หรือแม้แต่การไป ถามผู้ติดเชื้อว่า “ป่วยอยู่หรือไม่” ก็จะได้คำตอบว่า “ไม่ได้ป่วย(เพราะตนเองยังไม่รู้สึกว่าป่วย)” การไปตรวจดูผื่น/ตุ่มพองหรือการถามอาการป่วยจึงไม่ได้ช่วยในการป้องกันการติดเชื้อ การสวมถุงยางอนามัยขณะมีเพศสัมพันธ์ก็ ไม่ใช่วิธีที่ป้องกันการติดเชื้อชนิดนี้ เพราะเชื้อกระจายอยู่ตามผื่น/ตุ่มที่ผิวหนังในบริเวณอื่นได้ แต่ให้สวมถุงยางอนามัยเพื่อ ป้องกันโรคอื่น ๆ ที่ติดต่อทางเพศสัมพันธ์

โรคฝีดาษวานร :

จะปราบปรามหรือปล่อยให้มันเป็นโรคประจำถิ่น?

ข้อมูลของความนิยมของการมีเพศสัมพันธ์
จากผู้ป่วยชายที่ติดเชื้อไวรัสฝีดาษลิงจำนวน 25,396 รายในทวีปยุโรป

รสนิยมของการมีเพศสัมพันธ์ (Sexual Orientation)	จำนวน (ร้อยละ)
ชายที่มีเพศสัมพันธ์กับชาย (MSM)	10,846 (42.7)
ชายที่มีเพศสัมพันธ์ได้ทั้งหญิงหรือชาย (Bisexual)	132 (0.5)
ชายที่มีเพศสัมพันธ์กับหญิง (Heterosexual)	337 (1.3)
ไม่ทราบหรือไม่แสดงออก (Unknown or undetermined)	2,809 (11.1)
ไม่มีข้อมูล	11,272 (44.4)
รวมทั้งสิ้น	25,396 (100)

ข้อมูลจากตารางที่ 5 Summary of reported sexual orientations among male cases of mpox, European Region, TESSy, 2022–2023

นอกจากนี้ การสัมผัสสิ่งคัดหลั่งจากผื่น ตุ่มแผลต่าง ๆ ของผู้ติดเชื้อ หรือตามผ้าปูที่นอน ทำให้เชื้อติดมาที่มือและเมื่อใช้มือจับกับผิวหนังของตนเองที่มีแผลหรือขยี้ตา เชื้อเข้าไปถูกเยื่อตาหรือในช่องปาก ก็จะทำให้ผู้นั้นติดเชื้อได้ ส่วนการสูดดมสิ่งคัดหลั่งที่มีเชื้อปนเปื้อนเข้าไปในระบบทางหายใจ เป็นวิธีที่แพร่เชื้อจากคนสู่คนที่พบน้อยมาก

อาการของโรคฝีดาษวานร

ผื่นจะเป็นอาการแรกที่เกิดขึ้นและพบถึงร้อยละ 96 ผื่นอยู่ได้นานถึง 2 ถึง 4 สัปดาห์ ต่อมาผื่นจะกลายเป็นตุ่ม พุพองขนาดเล็กและอยู่รวมเป็นกลุ่มได้ อาการอื่นๆ ได้แก่ ไข้ อ่อนเพลีย ปวดเมื่อยตามกล้ามเนื้อ ปวดศีรษะ รวมกันแล้วพบได้ร้อยละ 68 บางรายมีแผลในช่องปาก เจ็บคอ ต่อม้ำเหลืองโต พบผื่น/ตุ่มพุพองได้ที่อวัยวะเพศ บริเวณก้นและรอบทวารหนักถึงร้อยละ 75 บางรายปวดบริเวณทวารหนักหรือมีเลือดออกได้ด้วย

ผู้ป่วยส่วนใหญ่หายได้เอง อาการรุนแรงมากขึ้นอยู่กับระดับภูมิคุ้มกันของร่างกาย ผู้ที่มีภูมิคุ้มกันอ่อนแอได้แก่ หญิงตั้งครรภ์ เด็กเล็ก ผู้ป่วยที่ได้ยากดภูมิคุ้มกัน ยารักษาเอดส์ และผู้ป่วยเอดส์เต็มขั้น (ที่ไม่ได้ยาต้านไวรัส) ผู้ที่มีอาการรุนแรงจะมีตุ่มพุพองที่มีขนาดใหญ่ขึ้นและกระจายไปทั่วร่างกาย เช่น ในช่องปาก เยื่อตา ตาแดงจัด และมีการติดเชื้อแบคทีเรียซ้ำเติม บางรายผื่นขยายใหญ่ขึ้นเป็นเนื้อตายสีดำ การกระจายของเชื้อไปทั่วร่างกายทำให้เกิดรอยโรคที่สาหัสคือ ในเนื้อสมอง ปอด กล้ามเนื้อหัวใจและตาแดงจัด จนทำให้ระบบการหายใจล้มเหลว ระบบไหลเวียนล้มเหลว และระบบประสาทล้มเหลว มีผู้ป่วยเอดส์เต็มขั้นชาวไทยอายุ 34 ปีที่ติดเชื้อไวรัสฝีดาษวานร และเชื้ออุกกลามกระจายไปทั่วตัวแบบนี้และถึงแก่กรรม

โรคฝีดาษวานร :

จะปราบปรามหรือปล่อยให้มันเป็นโรคประจำถิ่น?

การวินิจฉัยโรคฝีดาษวานร

นอกจากมีอาการที่เข้าได้กับโรคฝีดาษวานรแล้ว ยังใช้วิธีการวินิจฉัยอื่นมาช่วยวินิจฉัย เช่น การมีประวัติสัมผัสใกล้ชิดกับผู้ติดเชื้อฝีดาษวานรภายใน 21 วันก่อนจะมีอาการ มีประวัติเป็นเกย์หรือมีเพศสัมพันธ์กับชายด้วยกัน หรือมีประวัติสัมผัสทางเพศภายใน 21 วันก่อนมีอาการ

ส่วนการยืนยันว่า ติดเชื้อไวรัสฝีดาษวานรที่แน่นอนคือ การตรวจทางห้องปฏิบัติการ ได้แก่

1. ตรวจพบ anti-orthopoxvirus (OPXV) IgM แอนติบอดีตั้งแต่วันที่ 4 ของการมีอาการของโรคนี้ ไปจนถึงวันที่ 56 ของการมีผื่นมีผิวหนัง
2. หรือตรวจพบไตเตอร์ของ IgG แอนติบอดีเพิ่มขึ้นเกิน 4 เท่า ของน้ำเหลืองที่เก็บในระยะเฉียบพลัน (วันที่ 5 ถึง 7 ของโรค) และเปรียบเทียบกับไตเตอร์ในระยะฟื้นตัว (หลังวันที่ 21 ของโรคขึ้นไป) โดยที่ผู้ป่วยไม่ได้ไปฉีดวัคซีนป้องกันโรคฝีดาษหรือโรคฝีดาษวานรมาก่อน
3. หรือใช้วิธี PCR ตรวจตัวอย่าง (เลือดหรือสิ่งคัดหลั่งจากรอยโรคที่ผิวหนัง ช่องปากหรือเยื่อผิวหนัง) พบยีนที่ใช้วินิจฉัยเชื้อไวรัสฝีดาษวานร

ยาต้านไวรัสฝีดาษวานร

ยาทุกขนานยังอยู่ในระหว่างการวิจัยหรือศึกษาทดลองใช้รักษาโรคฝีดาษวานร แม้ว่าผลการศึกษาในหลอดทดลองหรือในผู้ติดเชื้อบางรายพบว่าได้ผลดี ยาเหล่านี้ได้แก่

1. Tecovirimat เป็นยาที่อยู่ระหว่างการวิจัยในผู้ติดเชื้อที่คาดว่า จะได้ผลดี
2. Brincidofovir (CMX001 หรือ Tembexa) เป็นยา prodrug ของ cidofovir ซึ่งเคยใช้รักษาโรคฝีดาษในผู้ใหญ่และเด็กมาแล้ว **จึงห้ามใช้ร่วมกับ cidofovir**
3. Cidofovir เป็นยาที่ใช้รักษาโรคติดเชื้อ cytomegalovirus retinitis ในผู้ป่วยเอดส์มาแล้ว ยังไม่ทราบแน่ชัดว่าใช้รักษาโรคฝีดาษวานรได้ผลดีมากน้อยเพียงใด **ข้อเสียของยารูปร่างนี้คืออาจจะเกิดพิษต่อไตได้**

4. Vaccinia Immune Globulin Intravenous (VigIV) เป็นน้ำเหลืองที่มีแอนติบอดีและนำมาใช้รักษาโรคฝีดาษวัวและจะนำมาทดลองใช้ในคนโดยให้เข้าทางหลอดเลือดดำ

การดูแลตนเองที่บ้าน

เมื่อสงสัยว่า ตนเองจะติดเชื้อไวรัสฝีดาษวานร ให้แจ้งเจ้าหน้าที่และขอคำแนะนำในการรักษาและดูแลตนเอง อาจจะรับไว้รักษาในโรงพยาบาลหากมีอาการรุนแรง โดยทั่วไปหากยังไม่มีไข้สูง ไม่มีคลื่นไส้อาเจียน จะให้ไปดูแลตนเองที่บ้านโดยแยกตนเองอยู่เดี่ยวที่ห้องใดห้องหนึ่งในบ้านก็ได้ จนกว่าไข้จะหายไปและผื่นตุ่มต่าง ๆ ตกสะเก็ดจนมีผิวหนังใหม่เริ่มขึ้นมาแทนที่ ไม่ต้องใช้ผ้าก๊อชมาปิดผื่นและตุ่มพองใสให้ปล่อยให้แห้งไปเอง **อย่าแกะเกาตุ่มพองใส ให้กินยาระงับอาการคันถ้ารู้สึกคันมาก** ล้างมือด้วยสบู่หรือยาทำลายเชื้อเมื่อมือไปสัมผัสผื่นและตุ่มพองใส หรือหลังจากใช้ห้องน้ำสาธารณะ ให้อาบน้ำด้วยน้ำอุ่นและสบู่เบาๆ ที่รอยโรคให้แห้ง ใช้ห้องน้ำส่วนตัวและทำความสะอาดทุกครั้งด้วยน้ำยาแอลกอฮอล์ ล้างมือทุกครั้งทั้งก่อนและหลังใช้ห้องน้ำ ใช้ของส่วนตัวและซักเสื้อผ้าแยกจากของคนอื่น **ไม่ไปจับมือหรือสัมผัสสมาชิกในครอบครัวจนกว่าจะหาย**

ในกรณีที่มีอาการรุนแรงมากขึ้น เช่น คลื่นไส้อาเจียนมากจนกินอาหารไม่เพียงพอ หายใจลำบาก รู้สึกอ่อนเพลียมาก หดแรงตุ่มพองใสติดเชื้อเป็นหนองลูกกลมกลายเป็นฝีขนาดใหญ่ หรือกลายเป็นเนื้อตายขนาดกว้างขึ้น **หากมีอาการดังกล่าว ให้รีบไปพบแพทย์**

โรคฝีดาษวานร :

จะปราบปรามหรือปล่อยให้โรคประจำถิ่น?

การป้องกันโรคฝีดาษวานร

วิธีป้องกันการติดเชื้อที่ได้ผลแน่นอนคือ การงดมีเพศสัมพันธ์ และงดการสัมผัสด้วยมือหรือส่วนอื่นของร่างกายของตนเองกับส่วนต่างๆ ของร่างกายของผู้ติดเชื้อหรือผู้อื่น โดยเฉพาะผู้ที่เพิ่งรู้จัก

ไม่ว่าผู้อื่นนั้นจะทราบหรือไม่ทราบว่า ตนเองติดเชื้อไวรัสฝีดาษวานรมาแล้วหรือไม่ก็ตาม การหลีกเลี่ยงการสัมผัสร่างกายและสิ่งคัดหลั่งในผู้ติดเชื้อที่ทราบหรือสงสัยตนเองว่าเป็นโรคฝีดาษวานร การล้างมือบ่อยๆ ด้วยสบู่หรือแอลกอฮอล์เจลเมื่อเดินทางไปยังที่สาธารณะ ในโรงแรม และสัมผัสสิ่งของต่างๆ เช่น ลูกบิดประตู หรือหลังการใช้ห้องน้ำสาธารณะ ก่อนจะใช้มือมาสัมผัสตนเอง ถือเป็นมาตรการสำคัญในการป้องกันโรคเฝ้าระวังมาจากการงดมีเพศสัมพันธ์ โดยเฉพาะกับคนที่เพิ่งจะพบกัน

ผู้ที่มีเพศสัมพันธ์แบบชายรักชาย ผู้ที่ขายบริการทางเพศ จะต้องระมัดระวังตนเองเป็นพิเศษตามมาตรการที่แนะนำข้างต้น

ให้ซึ่งมีการนั่งน้อยห่มน้อยและมีการสัมผัสร่างกายอย่างแนบแน่นใกล้ชิดกับผู้คนหลากหลาย

การฉีดวัคซีน 2 ครั้งห่างกัน 4 สัปดาห์เพื่อลดความรุนแรงของโรคฝีดาษวานร หรือป้องกันโรค ในต่างประเทศมีวัคซีนที่มีชื่อว่า JYNNEOS (Imvamune or Imvanex) และเป็นวัคซีนที่ยอมรับให้ใช้ได้ตั้งแต่วันที่ 22 กรกฎาคม พ.ศ. 2565 ในทวีปยุโรป อเมริกาและประเทศแคนาดา และยังใช้ป้องกันโรคฝีดาษและโรคฝีดาษวัวได้ด้วย เรายังไม่มีใช้แพร่หลายในประเทศไทย

ข้อเสนอในการปราบปรามโรคฝีดาษวานรให้หมดสิ้นไปจากประเทศไทยโดยเร็ว

วิธีการเดียวที่จะปราบปรามให้โรคนี้หมดสิ้นไปจากประเทศไทยโดยเร็ว ต้องเกิดจากความร่วมมือร่วมใจอย่างเต็มใจเต็มที่จากทุกฝ่ายทุกคนทุกเพศในประเทศไทยที่จะจัดการให้โรคนี้สงบลงอย่างรวดเร็ว โดยจัดให้มีหนึ่งเดือนเต็มของการปราบปรามโรคฝีดาษวานรด้วยวิธีการ “งดมีเพศสัมพันธ์และงดการจัดงานปาร์ตี้และการสัมผัสร่างกายของคนแปลกหน้าหรือคนที่เพิ่งรู้จักเป็นเวลา 1 เดือน” เช่น ทรนรงค์จัดกิจกรรมนี้ตั้งแต่วันที่ 1 ถึง 31 ตุลาคม การงดการสัมผัสจะทำให้ผู้ติดเชื้อรายใหม่ที่เป็นโรคฝีดาษวานรในประเทศไทยหายขาดจากโรคนี้และไม่มีโอกาสแพร่เชื้อไปสู่รายใหม่ โรคฝีดาษวานรก็จะหมดไปจากประเทศไทยภายใน 1 เดือนทันที นอกจากนี้ ขอให้งดการมีเพศสัมพันธ์กับชาวต่างชาติที่เพิ่งเข้ามาในประเทศไทยเป็นเวลา 1 เดือนเช่นกัน ให้ชาวต่างชาติที่เพิ่งเข้ามาในประเทศไทยอยู่ท่องเที่ยวในเมืองไทยเกิน 1 เดือนก่อน แล้วจึงจะมีการสัมผัสร่างกายกันได้ หากทุกท่านร่วมมือร่วมใจกันอย่างจริงจังในกิจกรรมแบบนี้ก็จะทำให้โรคฝีดาษวานรหมดสิ้นไปจากประเทศไทยได้แน่นอนโดยเร็ว นับเป็นความพยายามอีกครั้งที่จะจัดการให้โรคนี้หมดสิ้นไปจากประเทศไทย เพราะเราพยายามควบคุมด้วยวิธีอื่นมาแล้วแต่ยังไม่ได้ผล และโรคนี้ทำท่าจะมีการระบาดเพิ่มขึ้นในช่วง 2-3 เดือนที่ผ่านมาอีกด้วย ท่านจะทำให้โรคฝีดาษวานรหมดสิ้นไปโดยเร็วด้วยการจัดกิจกรรมปราบปรามโรคดังกล่าวหรือปล่อยให้โรคนี้กลายเป็นโรคประจำถิ่นในประเทศไทย ก็ขึ้นอยู่กับการตัดสินใจของท่านแล้วในขณะนี้

